

uw kenmerk
uw brief van
ons kenmerk 17.090258
inlichtingen bij N. Krüger
doorkiesnummer (070) 326 15 25

Bestuurlijk Domein

Veiligheid, Inspectie & Handhaving

Aan: de raad

Stadhuis, Bogaardplein 15
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
Fax (070) 326 10 10
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Raadsinformatiebrief Eritrees festival en
tegendemonstratie

datum 7 september 2017
bijlage(n) Beantwoording Kamervragen van lid Van
Dijk over het bericht dat het regime van
Eritrea opnieuw een bijeenkomst in
Nederland organiseert

1. Inleiding

In het kader van de informatie-uitwisseling zend ik u deze informatiebrief waarin ik kort terugblik op de Eritrese festivals en de tegendemonstraties in de afgelopen jaren in Rijswijk. In deze brief worden de bevoegdheden toegelicht die uw burgemeester heeft en welke afwegingen in de lokale driehoek samen met de politie en het Openbaar Ministerie zijn gemaakt. Ook werp ik de blik vooruit naar de komende jaren waarin dit onderwerp, maar ook soortgelijke onderwerpen zich ongetwijfeld opnieuw zullen aandienen.

2. Terugblik

In aanloop naar de Eritrese festivals en de tegendemonstraties is in de media vaak geopperd dat ik als burgemeester beide activiteiten zou kunnen verbieden. Ik begrijp de gevoeligheden van een evenement zoals het Eritrees festival, vooral bij de tegenstanders van het Eritrese regime. Als burgemeester probeer ik uiteraard zo veel mogelijk rekening te houden met alle sentimenten. Maar bij de keuzes die ik als burgemeester moet maken is niet het sentiment maar de wettelijke speelruimte bepalend.

Zo zijn diverse rechten vastgelegd in de grondwet. Niet alleen het recht op de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging, maar ook het recht op vergadering en betoging. Als burgemeester heb ik geen mogelijkheden deze grondrechten te beperken. Ik kan het evenement en/of de tegendemonstratie dan ook niet zomaar verbieden. Dat zou wel kunnen wanneer de betreffende activiteit aantoonbaar een gevaar oplevert voor de volksgezondheid en/of een gevaar vormt voor het verkeer en/of er sprake is van wanordelijkheden.

De beoordeling of de komst van een politieke ambtsdrager uit een ander land naar Nederland wenselijk of onwenselijk is ligt bij de minister van Buitenlandse Zaken. Bij mij rust alleen de beoordeling of de openbare orde en veiligheid verstoord kan worden door de komst van een politieke ambtsdrager. Hierover adviseert de politie de partners in de lokale driehoek. Als uit het advies duidelijk naar voren komt dat de openbare orde verstoord zal worden dan maak ik gebruik mijn bevoegdheden.

Bij voorgaande festivals met tegendemonstraties was niets bekend over de komst van hooggeplaatste Eritrese gezagdragers naar het festival. Door de komst van onder andere minister Saleh kreeg het Eritrees festival en de tegendemonstratie in juli van dit jaar een politieke lading. Hierover zond ik u een informatiebrief (raadsinformatiebrief d.d. 11 juli 2017 met kenmerk 17.074948) en werden schriftelijke vragen van de fractie Beter voor Rijswijk beantwoord (artikel 42 RvO d.d. 14 juli 2017 met kenmerk 17.075038).

Of er aantoonbaar sprake zou zijn van wanordelijkheden, was in het geval van het festival en de tegendemonstratie zeer relevant. In de lokale driehoek is hierover uitgebreid en meerdere keren gesproken met politie en Openbaar Ministerie.

Aangezien de inschatting was dat de komst van hooggeplaatste Eritrese gezagdragers naar het festival (meer) demonstranten en onrust tot gevolg zou hebben is actief contact gezocht met het ministerie van Buitenlandse Zaken. De komst van hooggeplaatste Eritrese gezagdragers naar het festival, het kabinetsstandpunt daarover en de lokale veiligheidsrisico's zijn daarbij besproken.

Duidelijk werd dat er, in principe, geen bezwaren bestonden tegen Eritrees culturele festivals. Wel zou het kabinet een bezoek van hooggeplaatste Eritrese gezagsdragers aan dergelijke festivals ongemakkelijk vinden. Volgens het ministerie stond echter niet vast dat dit festival werd georganiseerd door, of op instigatie van, het Eritrese regime.

Omdat ik ondubbelzinnige duidelijkheid wenste te verkrijgen over het al dan niet aantreden van hooggeplaatste Eritrese gezagsdragers, is het ministerie van Buitenlandse Zaken expliciet nagegaan of deze van plan waren om naar Rijswijk af te reizen. Het ministerie liet mij uiteindelijk weten dat dit niet het geval was.

Deze informatie vormde vervolgens onvoldoende juridische grond om het festival en/of de tegendemonstratie te verbieden. De focus van politie, OM en gemeente verschoof dan ook naar het nemen van juiste veiligheidsmaatregelen. Dit gebeurde onder meer door uitbreiding van de personele inzet van de politie- en het maken van harde afspraken met zowel de organisatoren van het festival als de demonstratie met als inzet het in goede banen te leiden van het geheel.

Ik ben van mening dat wij hierin als lokale driehoek zijn geslaagd. Hoewel de sfeer op 15 juli op sommige momenten enigszins grimmig te noemen was, zijn escalaties uiteindelijk uitgebleven. Ik wil hiervoor een compliment maken naar de politie ter plaatse.

3. Vooruitblik

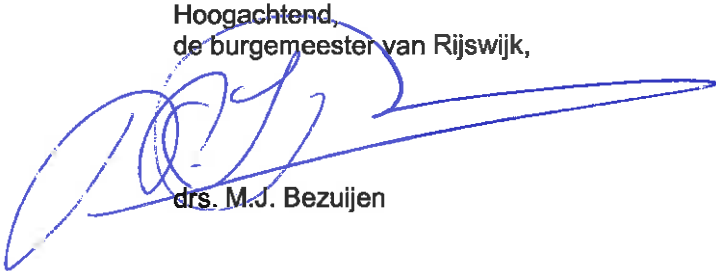
Op dit moment heeft de burgemeester onvoldoende (juridische) mogelijkheden om tegen festivals en tegendemonstraties zoals hierboven beschreven, op te treden. Intussen heb ik als burgemeester de nodige ervaring opgedaan op het gebied van aangelegenheden waarbij de vrijheid van meningsuiting en de openbare orde en veiligheid op gespannen voet kwamen te staan. Burgemeesters hebben in dergelijke situaties beperkte bevoegdheden. Ik zal mij de komende tijd mengen in de discussie hierover teneinde een antwoord te vinden op de vraag hoe we hier in ons land mee omgaan.

In het najaar wil ik bijvoorbeeld een rol spelen tijdens een regionale bijeenkomst van de Expertise-unit Sociale Stabiliteit (ESS) van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, waarbij samen met lokale partners (bijvoorbeeld gemeentes) en de Eritrese gemeenschap gekeken wordt naar de toekomst.

Daarnaast stuur ik een afschrift van deze brief aan de Nationale Ombudsman. Deze onderzoekt wat demonstranten in redelijkheid van burgemeesters en politie mogen verwachten als het gaat om hun recht op demonstratie. Ook in dit onderzoek komt de spanning tussen openbare orde en veiligheid en het recht op demonstratie en de positie van de overheid hierbij nadrukkelijk aan de orde.

Indien zich ontwikkelingen voordoen ten aanzien deze, voor Rijswijk relevante onderwerpen, laat ik u dat vanzelfsprekend weten.

Hoogachtend,
de burgemeester van Rijswijk,

drs. M.J. Bezuijen